

דנוור, קיץ תשס"ו

שוב אימא לידה. החדר חשוך והיא יושבת על המיטה בעיניים קרועות.

"צעקתי?"

אימא מהנהנת חרישית, הנהון אחד.

בלי אומר, היא מניחה את ראשה בחזרה על הכרית, ומתכסה בשמיכה עד מעל לראש.

האנחה של אימא שקטה כל כך, שלא ייתכן שהיא נכנסה אל תוך שמיכת הפוך שלה. בכל זאת היא שומעת אותה. מצרפת אליה אנחה

זעירה משל עצמה.

עוצמת עיניים. לישון. לישון ברצף עד הבוקר. לא להתעורר מוכת טראומה. לא לראות מכונית כחולה ליד גדר לבנה, מול נוף ההרים שלדעתה הוא היפה בעולם. לא לגלות שהיא, ילדה בת אחת עשרה, העירה שוב את אימא. לישון. רק לישון.

השעה שלוש לפנות בוקר. חם וחנוק בתוך הפוך שלה, והוא בכל מקרה לא מצליח להשאיר את המכונית הכחולה מחוצה לו ולהניח לה להירדם.

מעיפה אותו מעל ראשה. שומעת עוד אנחה שקטה של אימא.

עם מי היא מדברת שם? היא מספרת משהו על החורף ההוא, לפני כמה שנים. למה זה קשור עכשיו?

מתוך ערפילי השינה ששבים להשתלט עליה, היא מתנערת פתאום. הכרה מכה בה: אימא חושבת שהטראומה שמקיצה אותה בלילות בבעתה, כרוכה בחורף ההוא. מה היא חושבת, שלמה היא נזכרה בו פתאום?

מה הייתה אימא אומרת לו ידעה את האמת.

שאין קולות הדף וצרחות בתמונה האיומה שהיא מתעוררת אליה. רק שמש אביבית חיוורת, שמיים תכולים-לבנים, וריחה של החצר המטופחת בעולם, החצר של סבא וסבתא, כאן בשואו-דאס.

והמכונית. גדולה. בצבע כחול מבריק. עם תיק נסיעות ועגלת תינוק קשורים ברצועות עבות לגגה.

היא עצרה ליד הגדר הלבנה, שבערי והיא עזרו לסבא לצבוע.

דלת הזזה נפתחה, חושפת את שני הספסלים האחוריים. זוג הורים התרומם. האב טיפל בקישוריו של כיסא בטיחות, שחרר משם תינוקת ישנה. האם הרימה תיק בד גדול, ושניהם פנו אל השביל החוצה את החצר שלהם.

"מליס פמילי?" הם פנו אליה. היא הצביעה על מדרגות העץ המובילות לבית של סבתא, והחזירה את מבטה לרכב.

הזוג שישב בקבינה נראה מבוגר מעט מהזוג הצעיר שעלה במדרגות הבית. הנהג התעסק בטלפון הסלולרי הכבד שלו, האישה סובבה את ראשה לאחור ושאלה את הבנות אם הבייבי או-קיי.

"הוא ישן" צייצה אחותו. מתוקה, נראתה בת חמש אולי. לצידה בספסל האחורי ישבה ילדה נוספת, בת שמונה. ביניהן כיסא בטיחות קטן, ובו שמכיכה לבנה נעה רכות.

הזוג הצעיר כבר חצה בחזרה את גרם המדרגות והתיישב ברכב. הילדות הבחינו שהיא מביטה בהן ונפפו לה לשלום בחיוך ביישני.

הדלתות נסגרו. הרכב פתח בנסיעה איטית.

וזאת התמונה שמבעתת את שנתה במשך כמעט שלושים לילות.

הגדר הלבנה של החצר שלהם.

העצים הגזומים בדיוקנות המפורסמת של סבא.

הרכב הגדול מחליק על האספלט באלגנטיות השמורה למכוניות יוקרה.

שתי ילדות עם חיוך זהה בעיניים מנופפות לשלום. לאחת יש גומה, לשנייה חסרה שן חלבית בקדמת הפה. רגליים קטנות בועטות בשמיכה לבנה. היא עצמה אומרת להן: "גוד ביי, תיהנו", ומביטה בהן עד שהמכונית נעלמת מעיניה.

שלוש אחיות. יעדכנו קרייני החדשות מאוחר יותר. בת שמונה, בת חמש ותינוקת קטנה.

שרידים. איזו מילה מצמררת.

ליטי הקטנה הייתה מתוקה כל כך, והשמועות מההרים היו כל כך קשות, שבתחילה אף לא אחד בבית של סבתא קישר בין השניים. רק כשחלף רובו של הלילה, ובני הזוג סינגלסטיין לא שבו ולא ענו בטלפון הסלולרי שאת מספרו השאירו, חייגה סבתא למשטרה המקומית.

"שלום. שמי הוא לאה מליס. אני מטפלת בתינוקות בשואו-דאס. בני זוג בשם סינגלסטיין השאירו אצלי הבוקר את הבייבי שלהם, וכבר שעות רבות שהם מנותקי קשר. אני חוששת להם. האם יש דרך לוודא את שלומם?"

השוטרת מעברו השני של הקו הייתה מאופקת. כבר ידעה היטב שכרטיסי הקרון המעוך על צלע ההר רשומים על שם האחים סינגלסטיין ומשפחתם. היא אמרה רק: "אני לא מוסמכת לספק מידע. אקח ממך פרטים, ויחזרו אליך בהקדם".

בבוקר עוד עמד העשן באווירה של שואו-דאס. משהו מעקצץ חדר לריאות עם כל נשימה. ליטי פקחה עיני תכלת ענקיות וחייכה חיוך שובה לב בשעה שהגיעו שוטרים וביקשו לדבר עם סבתא.

לדיויד ומרלי סינגלסטיין היו שלוש בנות. ג'וני ואליס סינגלסטיין היו הורים לבייבי. בקרון נמצאו שרידים של ארבעה מבוגרים ושלושה ילדים. הם מבינים שהבייבי כאן.

סבתא הנהנה. השוטרים עסקו ברישומים.

"את קרובת משפחה?"

"מטפלת. משפחת סינגלסטיין השאירה כאן את הבייבי שלה מאז

הבוקר של אתמול, הם תכננו לחזור בשעות הלילה המאוחרות".

"מי מהם היה כאן?"

"שני ההורים" ענתה סבתא, והיא אמרה: "שתי המשפחות היו כאן. הן הגיעו באותו רכב. הזוג השני נשאר עם הילדות שלו במכונית".

כולם פנו אליה. היא תיארה את הרכב הכחול. את הזוג שנשאר עם שלוש בנותיו ברכב, ואת הזוג הצעיר יותר שנכנס להשאיר את הבייבי שלו כאן. אצל סבתא.

"הן היו חמודות, הילדות" צליל של בכי נדבק לקולה, וסבתא העיפה בה מבט מודאג. "דיברתי איתן. אימא שלהן שאלה אותן מה עם הבייבי, ואחר כך הן... הן... אמרו... לי... גו... גוד ביי". היא בוכה.

"אז סינגלסטיין ג'וני ואליס השאירו את הבייבי כאן". השוטרים עדכנו משהו ברשומות. הבטיחו לסבתא שעובדי מחלקת הרווחה נכנסו לעניין ומישהו יבוא בהקדם לקחת מכאן את הבייבי, ויצאו מהבית.

כעבור שעה קלה הגיעו למהדורת החדשות עדכונים סופיים. שבעת ההרוגים בתאונה הם דיויד ומרלי סינגלסטיין ושלוש בנותיהם, ג'וני סינגלסטיין, אחיו של דיויד, ואשתו אליס. ג'וני ואליס הותירו אחריהם בייבי בגיל חצי שנה בלבד אצל מטפלת בשואו-דאס.

שבועיים הייתה לה ליטי לאחות. כשהיא שבה הביתה מהקמפ השנתי אצל סבתא, נסעה משם גם ליטי. זה נורמלי שלפעמים היא מתגעגעת אליה. מה שלא נורמלי זה שהיא מתגעגעת גם לילדות האלו, מהמכונית. בפרט לזאת עם הגומה.

מה היא מתגעגעת אליהן. היא החליפה איתן שתי מילים וראתה אותן אולי שתי דקות וחצי.

בעצם, היא רואה אותן מאז כמעט כל לילה.

אתי

"יש משהו שאף פעם לא סיפרתי לך".

דרמה נדבקה לטון שלי. השארתי אותה מינורית. כמו ציפוי דק, נוצץ.

ביילי נדרכה.

קולות של מחנה. וכר דשא דומם. ולילה. וחברה טובה שסוף סוף

מצאתי. ושחנ"ש שאם לא הוא - לא יהיה.

משהו בקצה השמאלי של המוח צרח עליי שאני עוד אתחרט על זה.
 "לא משהו כזה מעניין. סתם. אה. את יודעת? יש לי חשבון בנק על
 שמי".

"נז?"

"יש בו ארבעה מיליון, ושבע מאות ושמונים אלף דולר".

ביילי בחנה אותי.

אף פעם לא נחשבתי לבת שלא מבינה קודים חברתיים או משהו.
 וכשעזבנו את מלחמת הכריות שבחדר, את מלחמת המים שבפרוזדור
 ואת מלחמת המוחות במעגל המתנצח בחוץ, והלכנו למצוא לנו קצת
 שקט והדר שיהלמו את השחנ"ש הראשון שלנו - זה לא היה כי חסרו
 שם הלצות רדודות או מתיחות סוג ד'.

לא היה לי זמן לחשוב. המשכתי.

"זה כסף של ההורים שלי. שנהרגו בתאונת רכבל. הם היו יהודים.
 אבל קונסרבטיבים אולי. הייתי אז אצל סבתא שלי. זאת אומרת,
 סבתא שלי של היום, היא הייתה המטפלת. אחרי איזה שבועיים היא
 העבירה אותי להורים שלי. הייתי בת פחות מחצי שנה".

ביילי שתקה שנייה. שתיים. בשנייה השלישית פרצתי אני בצחוק.

ביילי הצטרפה לצחוקי מיידי. לא הייתי זקוקה לחיישנים המפותחים
 שלי בשביל לזהות את חוסר הנחת בצחוק שלה. מה, זאת הרמה?

הרצנתי. "טוב, זה היה סתם. החושך הזה והשקט, שהזמינו צ'יזבטים.
 אולי בהמשך הלילה נעשה משהו לחברות בחדר. ועכשיו - לעניינינו".

שיחת הנפש הראשונה שלנו ירדה לעולם; דעות גולמיות עם סימני

קריאה, תובנות בוסר בשכנוע פנימי עמוק, חלומות מנותקים עם ברק בעיניים. שיחת-נפש בת חמש עשרה.

שלא תטעו לחשוב. אני ממש לא מזלזלת בט"תית שהיית. זה שלב חשוב מאוד בהתפתחות.

אחרי שעתיים חזרנו למעגל הכיתתי. חשובות מתמיד, חברות מתמיד, עם וי ענק זורח: חברה טובה - יש.

בשקט בשקט הרפיתי את איבריי המכווצים מהשיבה ה'נינוחה' על הדשא, הבטתי לאחוריי אל כר הדשא האפל וטיפות הטל שבהקו עליו, ולחשתי ברעד: "ברוך שעשה לי נס במקום הזה".

כמעט קברתי כאן חמש עשרה שנות נורמליות. כמעט הפכתי תלויה בביילי, שתשמור לי על הסוד הזה. אין שטות בעולם שט"תית בטוחה מפניה, במהלך הריצה שלה אחרי מקום ומעמד?

השם שומר, עובדה, הרגעתי את עצמי. נכנסת בטבעיות למעגל. בחיך בדיוק נכון, במקום טוב באמצע.

השלכתי על עצמי מבטים מהצד. כל כך נורמלית, כל כך בחזרת סמינר קלאסית העונה לשם אתי פרידמן, גרה ברמות ויש לה קוביות על השיניים עם גומיות בצבע תכלת.

והסוד הזה, שאבא ואימא הצליחו לשמור לי עליו. ואני כמעט שפכתי אותו פה, כמו ילדה קטנה.

אולי הייתי צריכה להתחיל מהערב ההוא בכיתה ו'. מחיי שלא קרסו בו בקול רעש, אבל הפצצה הזאת שנפלה עליי בהחלט יצרה מכתש גדול במרכזם.

אולי הייתי צריכה להתחיל מתחילת י"ב, בסך הכול שנה ושלושה חודשים אחורה. לפרוש קצת רקע, למשל לתאר את המחנכת שלנו, גברת גרינבוים, מדברת עם כל הנשמה על האימהות שנהיה.

איכשהו הנחתי כאן דווקא את מחנה החורף של ט'.

היה לילה. אולי מה שכסס לי היה הריחוק. אני כמעט לא זוכרת לילות מחוץ לבית, בלי אף אחד מהמשפחה. כל החברות שלי היו רחוקות מהבית, אבל היה להן הדם המשותף שהשאיר אותן חלק בלתי נפרד גם ממרחק של חצי מדינה צפונה.

נפל עליי ענן. לא יכולתי לאפשר לו את זה. ט"תית עם כוכבים בעיניים, יושבת על מקום טוב באמצע, ערב סגירת חוזה רכישה של 'חברה הכי טובה'. לא יכולתי להיעלם משם לאף ענן בשום צבע. ואגב, הוא היה ענן אפור כהה.

נאבקתי בו בידים וברגליים. סחפתי את כל הכיתה להרקדת-אמצע-תוכנית על במת האולם, מצאתי דרבוקות ששימשו את התוכנית הקודמת, וכולנו תופפנו עליהן ברעש לפי קצב ההמנון. התנדבתי לעלות לבמה לקראת אחת מהתחרויות, וגם ניצחתי בה, כשאני מנופפת בעוז לכיתתי המריעה לי במלוא גרונה. זה מעניין, הענן באמת התפוגג משם.

המחנכת, למשל, חשבה שעברנו את גבול הטעם הטוב בהשתוללות שלנו בתוכנית הלילה. היא הצביעה על שלוש בנות שאחראיות על ההגזמה הזאת, לדעתה. לא הייתי אחת מהשלוש שהיא נקבה בשמן. שוב למדתי כמה המורות רואות נכוחה ומתרשמות ממציאות בלבד.

גם על עצמי למדתי דבר או שניים בלילה הט"תי ההוא. שאני יודעת להיות שובבה על גבול המופרעת. שאני יודעת להישאר 'הילדה הטובה' גם כשאני לא ממש. שכשאני עושה משהו אני מצליחה להנהיג אחריי המונות. שאני יכולה לשלוח עננים לא קרואים למקום שממנו באו.

ואחרי כל זה, כשהלילה העמיק עוד קצת, כמעט נפלתי לבוץ באמת, שם עם ביילי.

יש ניסים בעולם.

א/א/א

איש החברה קדישא ניגש אליו, מכוון אולר קטן לדש בגדו. רוצה לעזור לו לקרוע קריעה.

ראובן מסמן באצבעו תנועת שלילה.

היפחות מעזרת הנשים מתאחדות ליללה אחת ארוכה, רועדת בקצוות. הוא את שלו בכה במשך שבעים ושתיים השעות שבהן ארי נאבק על חייו, ועכשיו רק עיניו הנפוחות ומבטו הממצמץ אל האור מעידים על כך. מעיין דמעותיו יבש. גרונו צחית. רק זיעה יורדת בפלגים על מצחו ובמורד צווארו אל תוך בגדיו.

האיש מבצע קריעה בבגדיהם של שלושת בניו של ארי. ושוב חוזר אליו. הוא שוב מסמן לו שלילה, הפעם בראשו, ומחמיץ את המבטים המוטרדים שמחליפים ביניהם שלושת אנשי החברה

קדישא.

המבוגר האחראי ביניהם ניגש אליו. "מה העניין?"

הם רגילים להסביר דיני אבלות, לספוג תמיהות או סירובים כלפי חלק מההלכות בלוויה יהודית. לא מצד אחד כמוהו, שחור מכף רגל עד ראש, בעל זקן מאפיר שיורד מסנטרו אל הצוואר.

"העניין במה?" לוחש ראובן.

"לא לעשות עכשיו קריעה. מתי אתה חושב שקורעים?"

שנייה של חוסר הבנה משתהה ביניהם. הם מחליפים מבטים אטומים. ברגע הבא ראובן קולט את הטעות.

"אני לא אח שלו".

האיש נבוך. "אתה לא סינמן?"

"סינמן. סבא שלי וסב-סבו היו אחים".

האישונים שלו כמו שני לועות פעורים, יורים בראובן צרורות של סימני שאלה שהוא אינו שואל.

ולכן אתה ארגנת את כל מסע הלוויה הזה?

ולכן הספדת בקול בוכים: "צר לי עליך אחי?"

ולכן אתה עומד בשורת קרובי המשפחה מדרגה ראשונה ועניך בארות עמוקות ושחורות?

כן, דוד, שני, וחצי?

ראובן לא מסביר לו כלום. ארי לא היה אח, הוא היה יותר מאח.

ארי נפטר. אחרי בסך הכול שבעים ושתיים שעות של מאבק על חייו.

הגיע תורה של לני שלו להיאבק על חייה.

ראובן תוהה בפעם המיליון אם היה משהו שהוא יכול היה לעשות בצורה אחרת, טובה יותר. בצורה טיפשית פחות. אבל עדיין ברור לו שהוא לא אשם.

לני מתקשרת כל בוקר לשאול מה שלומם. היא כבר מזמן לא הילדה הקטנה שלו, ולספר לה שארי התמוטט ומה אומרים הרופאים, היה המענה הכי בסיסי לשאלת "מה קורה" הקבועה שלה. משפחת סינמן היו השכנים הטובים ביותר שלהם בדנווה, והקשר נשאר במשך כל השנים הדוק מאוד.

התפיסה המהירה של לני. החדות שלה. מערכת הצלבת הנתונים. משונה לחוש גם בסיטואציה הזאת את הגאווה האבהית שלו, אבל איזה מעבד מושתל במוח של לני שלו? איך היא קלטה תוך פחות משלושה רגעים מה שהוא לא הבין כל השעות האלה?

חמש מילים היא אמרה לו, והעולם התהפך. וארי הנאבק על חייו הפך מטרגדיה איומה לקצה הפתיל של פצצה מתקתקת.

פעם בכמה שעות מאז, לני מתקשרת לשמוע מה קורה. היא לא ילדה קטנה, לני. בת עשרים ושתיים, אם לתינוקת קסומה בת שנה וחצי. בשיחה הבאה הוא לא יוכל להסתיר ממנה שארי נפטר.